

νόττας ἀναλόγως τῶν ἀγορῶν τὰς ὁποίας προμηθεύουσιν. Οὕτω π. χ. ἡ Sagne ἐργάζεται διὰ τὴν Ἀγγλίαν, ἡ Couvet διὰ τὴν Τουρκίαν, ἡ Fleurier διὰ τὴν Κίναν δι' ὧν τῶν εἰς ταύτην ἀρροσκόντων σχημάτων.

Ἴνα δεῖξωμεν τὴν παραγωγικότητα τῆς Ἑλβετικῆς ὠρολογοποιίας, ἀρκεῖ ἡ σημείωσις ὅτι ἡ πόλις Chaux-de-Fonds κατὰ τὸ 1832 ἐξήγαγε 54,332 ὠρολόγια καὶ ὅτι μετὰ 30 ἔτη ἐξήγαγε πενταπλάσια, τῶν ὁποίων 18 χιλ. ἦσαν χρυσᾶ. Μόνον τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀμερικῆς τῷ 1864 εἰσήγαγεν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας 169,000 ὠρολόγια ἀξίας 8 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμ. φρ. Μετὰ 10 ἔτη (1872) εἰσήγαγε 360,000 ὠρολόγια ἀξίας 14 $\frac{8}{10}$ ἑκατομμ. φρ., τῷ 1873 δὲ 204,000 ὠρολόγια ἀξίας 10 $\frac{2}{10}$ ἑκατομμ. φρ., τῷ 1874 δὲ 187,000 ὠρολόγια ἀξίας 9 $\frac{3}{10}$ ἑκατομμ. φρ. Παρατηρητέον ὅμως ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ πρὸς τὴν Ἀμερικὴν Ἑλβετικὴ αὕτη ἐξαγωγή ἤρχισεν ἐπαισθητῶς νὰ καταπίπτῃ, διότι τῷ 1875 ὑπελογίσθη εἰς 134,000 ὠρολόγια, ἀξίας 6 $\frac{2}{10}$ ἑκατομμ. φρ. καὶ τῷ 1876 εἰς 76,000, ἀξίας 4 $\frac{3}{10}$ ἑκατομμ. φρ.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο συνδέεται πρὸς τὰς δισήμερας ἐπιτεινομένας προόδους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὴν ὠρολογοποιίαν. Μέχρι τοῦ 1850 δὲν εἶχον αὐταὶ ἐργοστάσιον τοιοῦτον τῷ 1857 ὅμως καθηρτίσθη ἐν Μασαχουσέτη, παρὰ τὸν ποταμὸν Κάρολον, μηχανικὸν ὠρολογοποιεῖον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν τῆς τέχνης ἐποχὴν. Οὐχὶ πλέον ἡ χεὶρ, ἀλλ' ἡ ἀλόγιστος κανονικότης τῆς μηχανῆς πρόκειται νὰ συντελέσῃ τὴν ἀρμονίαν τῆς ὥρας. Ἐργάζονται ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ 1360 ἐργάται, παρᾶγοντες καθ' ἑκάστην 425 ὠρολόγια. Ἐτερον ἐν Ἀμερικῇ μηχανικὸν ὠρολογοποιεῖον δι' 970 ἐργατῶν κατασκευάζει 300 ὠρολόγια ἡμερησίως. Ὑπολογίζονται εἰς δέκα τὰ ἐργοστάσια ταῦτα ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις. Τῷ 1860

παρήγαγον 45,000 ὠρολόγια, τῷ 1863 ἀνέβη ἡ ἐτησία παραγωγή τῶν εἰς 100,000 καὶ τῷ 1876 εἰς 250,000. Ἦρχισεν οὕτω καὶ ἀντίστροφον ρεῦμα ἐν τῇ ἐξωτερικῇ μεταξὺ παλαιοῦ καὶ νέου κόσμου συναλλαγῇ. Ἐνθὺ μέχρι τῆς τελευταίας δεκαετηρίδος ἡ μεγάλη Δημοκρατία τῆς Ἀμερικῆς ἦτο, ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ὠρολογίων, σχεδὸν ὑπόφορος εἰς τὴν μικρὰν τῶν Ἀλπεῶν συνάδελφον, ἥδη ἐξάγει τοιαῦτα εἰς ποσότητας λίαν ἐνδεικτικάς. Μόνη ἡ Ἀγγλία ἐπρομηθεύθη τῷ 1876 ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν 30,000 ὠρολόγια καὶ ἡ Ῥωσσία ἰσάριθμα.

Ἐκτὸς τοῦ Ἀμερικανικοῦ συναγωνισμοῦ μετρίας σημασίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ προσεχόμενος ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας, ἐν Βίρμιγγαμ τῆς ὁποίας λειτουργεῖ 300 σπουδαῖον μηχανικὸν ὠρολογοποιεῖον, 300 περιλαμβάνον ἐργάτας καὶ εὐκόλου κυκλοφορίας παρασκευάζον προϊόντα. Ἀσυκρίτως τῷ λόγῳ μεγαλειτέρας σημασίας εἶναι ὁ Γαλλικὸς συναγωνισμὸς ἀπὸ τῆς Besancon, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῆς Γαλλικῆς ὠρολογοποιίας. Ἀπὸ 54,000 ὠρολογίων, τὰ ὁποῖα ἡ πόλις αὕτη κατεσκεύασε τῷ 1845, τῷ 1852 ἀνέβη εἰς 192,00, τῷ 1865 εἰς 296,000, τῷ 1875 εἰς 420,000.¹

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΑΛΚΩΝ ΕΛΛΗΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ
τῶν κοπέντων ἐπὶ ὄθωνας.

Ἐν τῷ ἀριθμῷ 99 τοῦ τετάρτου τόμου τῆς «Ἐστίας» ἐδημοσίευσεν συντόμως τινὰς πληροφορίας περὶ τῶν ἑλληνικῶν νομισμάτων, ἅτινα ἐκόπησαν ἀπὸ τοῦ Κυβερνήτου μέχρι τῆς σήμερον αἱ σημειώσεις δ' ἐκείναι διὰ τὰ ἔτη τῆς ἐκτυπώσεως ἐγένοντο συνεπεῖα πολυτῶν παρατηρήσεων ἐπὶ αὐτῶν τῶν νομισμάτων. Κατ' αὐτάς ὅμως ἐπληροφόρηθη ὅτι ἐν τῇ Διευθύνσει τοῦ Ἐθνικοῦ σφραγιστηρίου ὑπάρχει τὸ βιβλίον τοῦ νομισματοκοπέου ἐν τῷ βιβλίῳ δὲ τούτῳ εἶναι

Ἔτος	Λεπτοὶ				Ὀλικὴ ἀξία		Χιλιόγραμμα	Γραμμάρια
	1	2	5	10	Δραχμαὶ	Λεπτὰ		
1836		49,000	1,000	919,000	92,930		12,035	223
1837	159,456	221,978	116,009	2,660,383	277,872	87	35,301	247
1838	269,085	701,028	1,471,912	917,941	182,101	11	23,318	285
1839	119,406	660,719	1,186,513		74,035	59	9,441	945
1840	702,694	378,435	416,770		35,434	14	4,515	470
1841	370,350	141,563	863,784		49,723	96	6,354	272
1842	121,177	470,839	682,077		44,732	40	5,739	733
1843	629,959			700,589	76,358	49	9,723	030
1844	151,343	206,255	88,627	1,064,301	116,499	98	14,999	566
1845	159,600	242,062	315,976	984,899	120,725	94	15,542	726
1846	141,686		190,399	1,274,978	138,434	61	17,881	186
1847	272,793	82,165	270,157	740,766	91,955	68	11,892	434
1848	84,600	258,115	394,286	1,174,402	143,162	80	18,420	133
1849	90,878	146,216	374,576	1,160,738	138,635	70	17,879	055
1850		10,276	11,336	1,282,269	128,999	22	16,717	360
1851	399,613	377,148	609,069	586,971	100,689	64	13,175	765
1857		321,877	133,120	412,201	54,313	64	6,982	145
1858	243,312	222,811	216,220	471,325	64,832	84	8,296	290
	3,945,952	4,100,487	73,450,763	14,350,763	1,931,438	11	248,155	867

1. Οικονομ. Ἐπιθεωρητής.

ἔγγεγραμμένα κατ' εἶδος τὰ χαλκᾶ νομίσματα τὰ κοπέντα ἀπὸ τῆς 19 Αὐγούστου 1836 μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1858. Ἐκ δὲ τοῦ βιβλίου τούτου συνέταξα τὸν προτεθέντα πίνακα, ἐν ᾧ καταδείκνυται ἀκριβῶς ὁποῖα καὶ ὅποσα νομίσματα ἐκόπησαν κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1836 μέχρι τοῦ 1858, ὅταν τὸ νομισματοκοπεῖον ἐπαύσατο τῶν ἐργασιῶν του.

Ἐν τῷ πίνακι τούτῳ φαίνεται ὅτι τῷ 1841 ἐκόπησαν 141,563 κομμάτια τῶν 2 λεπτῶν, ἀλλὰ δίλεπτον φέρον τὸ ἔτος τοῦτο οὐδέποτε εἶδον· ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀναφερόμενα δίλεπτα ἐκόπησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, ἦτοι τὴν 10, 15, 20 καὶ 22 Ἰανουαρίου, φρονῶ ὅτι σφραγὶς φέρουσα τὸ ἔτος 1841 δὲν ἐγένετο καὶ ὅτι ταῦτα ἐκόπησαν διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ 1840.

Ἐπίσης ἐκ τοῦ πίνακος ἐξάγεται ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1850 ἐκόπησαν πεντάλεπτα καὶ δίλεπτα, ἐνῷ νομίσματα τοιαῦτα φέροντα τὸ ἔτος 1850 δὲν εἶναι γνωστά. Παρατηροῦμεν λοιπὸν ὅτι τὰ μὲν πεντάλεπτα ἐκόπησαν τῇ 28 Δεκεμβρίου, τὰ δὲ δίλεπτα τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Συμπεραίνωμεν ἐπομένως ὅτι τὰ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου κοπέντα πεντάλεπτα καὶ δίλεπτα δὲν ἐξετυπώθησαν διὰ σφραγίδων φερουσῶν τὸ ἔτος 1850, ἀλλ' ὅτι ταῦτα ἐκόπησαν διὰ τῶν σφραγίδων τῶν χαραχθεῶν διὰ τὸ νέον ἔτος καὶ φερουσῶν τὸ 1851.

Παρατηροῦμεν ἐν τέλει ὅτι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νομισματοκοπεῖου δὲν σημειοῦται ὅτι ἐκόπησαν μονόλεπτα κατὰ τὸ ἔτος 1857, ἐνῷ τοιαῦτα ὑπάρχουσιν, ἐξ ἐναντίας δὲ σημειοῦται ὅτι κατὰ τὸ 1858 ἐκόπησαν μονόλεπτά τε, δίλεπτα, πεντάλεπτα καὶ δεκάλεπτα, ἐνῷ τοιαῦτα δὲν εἶναι γνωστά· ἔπεται λοιπὸν ὅτι κατὰ τὸ 1858 δὲν ἐχαράχθησαν νέα σφραγίδες καὶ ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκτυπωθέντα νομίσματα ἐκόπησαν διὰ τῶν σφραγίδων τοῦ 1857.

Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Ἄ καταδικασμὸς τῆς Κρήτης.

[1828]

Ἐ τὰ χίλια ὀχτακόσια εἰκοσιοχτώ, μὴν Τρίτη, Ἀφρουκαστήε νὰ σὰς πῶ ὀγὰ τῆ μαύρην Κρήτη.
Συναξὶ κάνουν οἱ βασιλεῖς καὶ πάνε ἔς τὸ Παρίσι,
Νὰ κάμουμε συνέλεψι τί νὰ γενῆ ἡ Κρήτη.
Καὶ σὰν ἐσυναγέθησαν καὶ ἀρχίζαν τὸ κουσουλτο,
Κομματάρχαις γίνονται καὶ δίδουν τὴν τοῦ Τούρκου.
Καὶ στέλνουν ἀντιπρόσωπο κ' εἰς τὴν Καλύβαις βγαίνει,
Νὰ συναχτοῦν οἱ Χριστιανοὶ νὰ δώσῃ τὸ χαμπέρι.
Καὶ σὰν ἐσυναγέθησαν διαβάσει τὴ συθήκη,
Κ' ἔγραψε πῶς ἐδῶκεν τοῦ Μισιριῦ τὴν Κρήτη.
Φωνάζουν κλαῖν οἱ Χριστιανοί· ἄφροντὴ κουμαντάτε,
Ἄνεδα πάνω ἔς τὰ βουνὰ νὰ κάτσης εἰς τὴ στραταίε,
Νὰ ἴδῃς ποὺ τὰ πετούμενα ἔς τὴν δρόμου νὰ περνοῦσι
Τὰ κόκκαλα τῶ Χριστιανῶ ἔς τ' ἀντόδια νὰ βαστοῦσι.
Ἄσοι καταλυθῆσαν ἔς τὰ ὄρη κ' εἰς τὰ δάση,
Ποῦς εἶν' ἀπόυ θὰ σοῦ τὴ πῆ καὶ θὰ τὴν λογαριάση;
Ἄκουσ' ἀφροντὴ νὰ σοῦ πῶ τὰ πάθη τὰ δικὰ μας·
Ἐ τὴν Ἀραπία πούλησαν οἱ Τούρκοι τὰ παιδιὰ μας.
Κ' ὅταν κ' ἂν ἀθαντάσαμε εἰς τὰ βουνὰ γλακοῦμε

Ἐυπόλυτοι κ' ὀλόγδυμοι γὰ νὰ λευτερωθῶμε.
Κ' εἶχαμε θάρρος εἰς ἑσὰς τὴ βασιλεῖε τῆ Φράγκου,
Κ' ἐδᾶ μὰς ἀδικήσετε κ' ἀφήκετέ μας σκλάβους.
Ὅντε θὰ βγοῦν τὰ νέφαλα καὶ νὰ φανοῦν οἱ κρίνοι
Καὶ νὰρθ' ὁ φοβερός κρητὴς οὐλous νὰ μᾶς κρήνη·
Τὰ τάγματ' οὐλα τ' οὐρανοῦ τριγύρου ν' ἀκλουθοῦσι,
Τὰ πάθη τῶ Χριστιανῶ, τ' ἄδικα, νὰ γροικοῦσι,
Νὰρθουνε μὲ παράπονο κ' οἱ Κρητὴς νὰ σταθῶνε,
Μπροστά ἔς τὸ φοβερό κρητὴ τ' ἄδικαν των νὰ ποῦνε·
Τότες ν' ἀποκριθῆτ' ἔεσιε, Ἀγγλία καὶ Γαλλία,
Μπροστά ἔς τὸ φοβερό κρητὴ, δευτέρα παρουσία!—

Ὁ Χάλης τοῦ κουβέδιαζε καὶ τοῦ ἔκανε τὴν κρίσι,
Καὶ τ' ἄμοιρα τ' ἀμμάθιον τοῦ ἐτρέχαν σὰν τὴ βρούσι.
— ἄντα νὰ σὰς κάμω γ' ἄω, καυμένοι μπουνταλάδες,
Γιάντα νὰ μὴν τὰ γράψετε ἐδὲ τὰ ἔς τὴ βασιλιάδες;
Τώρα τ' ἀπορσῶσανε κ' ἐκάμανε συθήκη
Κ' ἐγράψαν κ' ἐβουλώσανε τοῦ Μισιριῦ τὴν Κρήτη.
Λυποῦμαι σὰς Χριστιανοί, δὲν ἔχω τί σὰς κάμω,
Γιατ' ὁ τ' ἀποφασίστηκε δὲν δύνονται ν' ἀλλάξω. —
Κ' ἔρχονται πλοῖα Φράγγικα καὶ πάνε ἔς τὴ Γραμποῦσα
Καὶ βγάνουνε τὴν Χριστιανούς, ἀποῦ τὴν ἐβαστοῦσα.
Καὶ Μισιριώταις φέρνουνε κ' εἰς τὰ χωρὰ χτυποῦσι,
Φοροῦνε βούχα κόκκινα καὶ τούματα βαστοῦσι.
Καθίζουν ἔς μερὰ χωρὰ καὶ κάνουνε κρισάδες
Καὶ τυραννοῦν τὴν Χριστιανούς, σκεντοσύγουν τ' ἀραγιαδες.

[1833]

Ἐ τὰ χίλια ὀχτακόσια ἔς τὰ τριάντα,
Ἐ τὸ ὄχτω τοῦ Σεντεμπριῦ ἦρθ' ἡ γι ἀρμάδα.
Καὶ βγαίνει ἔς τ' Ἀκρωτήρι, σιγμινάζει,
Τὸν κόσμο βιζιτάρει καὶ ξανοίγει·
Τὴν Χριστιανούς γυρεύουσε νὰ ἰδοῦσι
Καὶ θλιβερό χαμπέρι γὰ νὰ ποῦσι·
«Οἱ Χριστιανοὶ νὰ μέινουν ἀραγιαδες»
Κ' οἱ Τούρκοι χαρὰς κάνουνε μεγάλας.
Γλήγορα εἰς τὴν φράγγικην ἀρμάδα
Ἐγράψανε παράπονα μεγάλα·
«Ὅρη, βουνὰ καὶ τρύπαις καὶ λαγκάδια,
Γεμάτια ἔνε φτωχούς καὶ παλληκάρια.
Τὴν πείνας καὶ τῆς δίψας ξεραμμένοι
Γὰ νὰ λευτερωθῶνε οἱ καῦμένοι.»
Κ' οἱ καπετάνι' ἀρχίζουν καὶ γελοῦσι
Κ' εἰς τὰ καρδιά μπαίνουν καὶ κινούσι.
Τὸ κρῖμα τῶ φτωχῶ καὶ τῶ χραδῶ
Εἰς τὸ λαϊμὸ σὰς νῆν' οὐλoun τῶ Φράγκω!

Οἱ κύνες

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ

Ἐκ τῶν κατοικιδίων ζῶων μόνος ὁ κύων εὐ-
ρίσκεται κατ' ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐν Ἑλλάδι,
καὶ ἤδη παρ' αὐτῷ τῷ Ὀμηρῷ ἀπαντᾶται ὡς
πιστὸς σύντροφος καὶ φύλαξ τοῦ ἐλληνικοῦ οἴ-
κου, ἢ ὡς συνοδεύων τοὺς ἄνδρας οὐχὶ μόνον
τοὺς ποιμαίνοντας πρόβατα καὶ αἴγας, ἀλλὰ
καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐν τῇ ἐκστρατεῖα διατελοῦν-
τας, μεθ' ὧν συνεισῆρχετο καὶ εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν ἢ ἀγοράν. Οὕτω τὸ ἐλληνικὸν περὶ τὴν
Τροίαν στρατεύμα εἶγεν ἀθρόνους κύνας· καὶ
τοιοῦτοι ἐτρέφοντο ὑπὸ Πατρόκλου καὶ Ὀδυσ-
σέως. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις εὐρίσκομεν
πάμπολλα εἶδη κυνῶν, ὀνομαζόμενα ἐκ τῶν
τόπων τῆς καταγωγῆς αὐτῶν. Ἀλλὰ μεταξὺ
τῶν κυνῶν, οὗς ἐκτός τοῦ κυνηγίου περιεποιού-
ντο μάλιστα ἐπὶ τέρψει καὶ μετὰ πολλῆς καὶ τρυ-
φερᾶς ἐπιμελείας, ἦσαν τὰ Μελιταῖα κυνίδια,
εἴτε ἐκ τῆς Σικελίας κατήγοντο, εἴτε ἐκ τῆς
Ἰλλυρικῆς Μελιτίας, πάντως δὲ οὐχὲν ἐκ τῆς ση-
μερινῆς Μάλτας. Ταῦτα τὰ κυνάρια ἦσαν πε-
ρισπούδαστα ἰδίως ταῖς πλουσίαις καὶ τρυφώσαις
γυναϊκῶν. Ὁ Θεόφραστος ἀναφέρει ἡμῖν ὡς συμ-